

Wieringa
bouwadvies

Uitgevoerd onderhoud Molens 2023

Eigenaar: Stichting De Groninger Poldermolens

Uitgevoerd onderhoud Molens 2023

Uitwerkingsdatum: 11 juni 2024

Status: Definitief

Opgesteld door: Wieringa bouwadvies

0595 44 31 92 – 06 55 80 85 93 – info@wieringabouwadvies.nl – wieringabouwadvies.nl
Hoofdstraat W4a, 9951 AB Winsum – KVK 02087227 – BTW 814180449B01 – NL30 RABO 0363 7279 81

© 2024. Wieringa bouwadvies, Winsum. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige schrijfwijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige manier zonder voorafgaande schriftelijk toestemming van Wieringa bouwadvies.

Inhoud

Inleiding	4
Algemeen	4
1. Koningslaagte te Zuidwolde	5
2. Krimstermolen te Zuidwolde	6
3. Langelandstermolen te Garmerwolde	7
4. Noordermolen te Noorddijk	8
5. De Palen te Westerwijtwerd	9
6. 't Witte Lam te Zuidwolde	10
7. Zilvermeeuw te Onderdendam	11
8. Kloostermolen te Garrelsweer	12
9. Meervogel te Hoeksmeer	13
10. Olinger Koloniemolen te Laskwerd	14
11. De Eendracht te Sebaldeburen	15
12. De Eolus te Den Ham	16
13. Hilmahuister te Visvliet	17
14. De Jonge Held te Leegkerk	18
15. Westerhorner te Grijpskerk	19
16. Zuidwendinger te Vierverlaten	20
17. Zwakkenburger te Niezijl	21
18. Wilhelmina te Noorderhoogebrug	22

Inleiding

In het kader van de SIM (Subsidie Instandhouding Monumenten) 2019-2024 zijn in 2023 bij de molens van Stichting De Groninger Poldermolens onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. In dit rapport is te lezen welke werkzaamheden bij deze molens zijn uitgevoerd. Door middel van een kort fotoverslag wordt vervolgens een beeld gegeven van de onderhoudswerkzaamheden van de desbetreffende molens.

Algemeen

Algemene opmerkingen met betrekking tot de uitgevoerde werkzaamheden aan de molens in het jaar 2023:

- Door Saval (Breda) zijn alle kleine blusmiddelen in de molens gecontroleerd, onderhouden en waar nodig vervangen.
- De werkzaamheden aan de molens van Stichting De Groninger Poldermolens zijn begeleid door Wieringa bouwadvies.

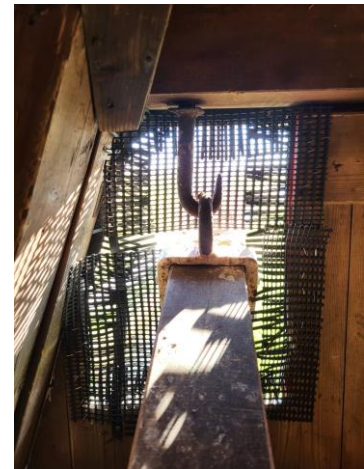
1. Koningslaagte te Zuidwolde

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Nieman Molenbouw (Adorp) is het hekwerk bij de waterloop hersteld, met hergebruikte materialen.
- Door Nieman Molenbouw (Adorp) is de gescheurde ezel van de vang vernieuwd en is in de kap vogelwering aangebracht.
- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) zijn kleine onderhoudswerkzaamheden aan de rietbedekking uitgevoerd.

Buiten het reguliere onderhoud zijn de onderstaande restauratiewerkzaamheden uitgevoerd:

- Door Nieman Molenbouw (Adorp) zijn de schades aan het voegwerk, ontstaan door de uitgevoerde restauratiewerkzaamheden, hersteld.

2. Krimstermolen te Zuidwolde

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

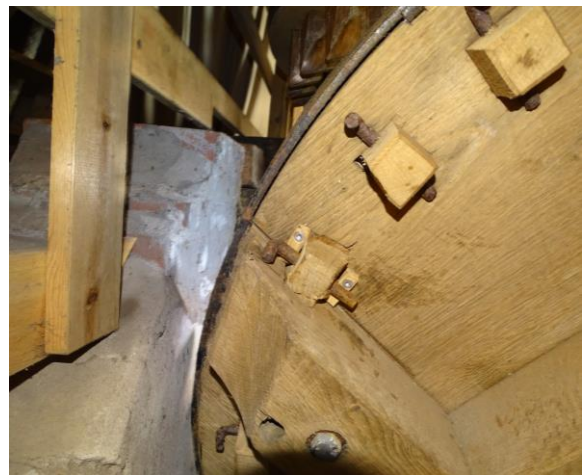
- Door Sommer Schilderwerken (Emmen) is het schilderwerk van het gehele staand werk en de kozijnen, ramen en deuren uitgevoerd.
- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is plaatselijk klein herstel aan de rietbedekking uitgevoerd.

3. Langelandstermolen te Garmerwolde

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door A.D.H. Molenbouw & Constructies (Adorp) is een losgeraakte kam uit het vijzelwiel hersteld en aan de achterzijde voorzien van vullatten t.b.v. het opsluiten van de kam. De twee van de losse treden van de hanentree is opnieuw vastgezet met smeedijzeren nagels.
- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is plaatselijk klein herstel aan de rietbedekking uitgevoerd.

4. Noordermolen te Noorddijk

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

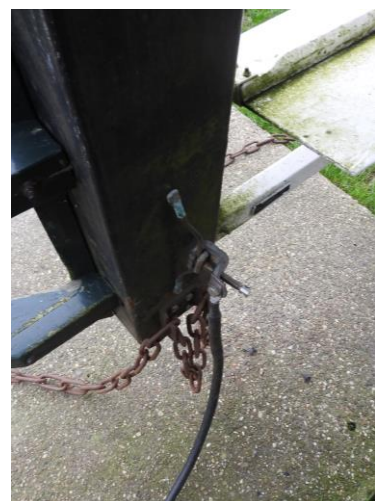
- Door Sommer Schilderwerken (Emmen) is het gehele schilderwerk van de molen bijgewerkt, exclusief het gevlucht.
- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is plaatselijk klein herstel aan de rietbedekking uitgevoerd.

5. De Palen te Westerwijtwerd

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Hankel's technisch bedrijf (Wommels) is de flexibele bliksembeveiligingskabel hersteld.
- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is plaatselijk riet bijgestopt.
- Door Nieman Molenbouw (Adorp) is de afdekplaat tussen de voeghouten en burgemeester vervangen.

6. 't Witte Lam te Zuidwolde

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is plaatselijk het riet bijgestopt.

7. Zilvermeeuw te Onderdendam

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Schoonmaakbedrijf Zeeman (Adorp) zijn voorbereidingswerkzaamheden uitgevoerd ten behoeve van een oppervlaktebehandeling in de molen.
- Door Hoekstra bedrijfshygiëne (Tijnje) is een oppervlaktebehandeling tegen hout aantastende insecten uitgevoerd.
- Door A.D.H. Molenbouw & Constructies (Adorp) zijn de nestwielen van de kruilier vervangen door flenswielen.
- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is plaatselijk klein herstel aan de rietbedekking uitgevoerd.

8. Kloostermolen te Garrelsweer

In het jaar 2023 zijn geringe werkzaamheden aan de molen uitgevoerd in het kader van de SIM. Buiten de onderhoudswerkzaamheden zijn werkzaamheden uitgevoerd rond de molen.

- Door Mulder Loonbedrijf (Noorddijk) is het hekwerk langs het toegangspad vervangen. Langs de sloot is naar de molen een pad van graskeien aangebracht.

9. Meervogel te Hoeksmeer

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Sommer Schilderwerken (Emmen) is het gehele schilderwerk van de molen bijgewerkt behoudens het gevluht.
- Door A.D.H. Molenbouw & Constructies (Adorp) is het losgeraakte bitumen van het stormschild tijdelijk vastgezet. De kettingen van de wipstok en tussen de losse- en vaste bezaan zijn hersteld. De baard is tevens tijdelijk gedemonteerd.
- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is het riet plaatselijk bijgestopt.

Voor de Meervogel is een restauratie in het kader van de GRRG (Groot onderhoud waaronder Restauratie Rijksmonumenten Groningen) in uitvoering aan het gevluht en de houten vijzel door A.D.H. Molenbouw & Constructies (Adorp).

10. Olinger Koloniemolen te Laskwerd

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is plaatselijk klein herstel aan de rietbedekking uitgevoerd.

11. De Eendracht te Sebaldeburen

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Nieman Molenbouw (Adorp) zijn tijdelijk herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan de ophekking, aanlassen van een gebroken looplat en hekstocken. De taats en taatspot van de stalenvijzel zijn tevens door Nieman Molenbouw hersteld.
- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is plaatselijk klein herstel aan de rietbedekking uitgevoerd

12. De Eolus te Den Ham

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Nieman Molenbouw (Adorp) zijn de uitgesleten gaten in voor de bevestiging van de busselneuzen hersteld. Diverse beschadigde, door houtrot aangetaste, planken van de kapbekleding zijn vervangen. De binnenvangketting is vervangen en de staartconstructie is geheel geschilderd.
- Door SGS Nederland BV (Spijkenisse) zijn de stuiklassen van de beide roeden, het dichtste bij de askop, doorgemeten op mogelijke gebreken. Voorafgaand zijn door Nieman Molenbouw (Adorp) de lussen ontdaan van schilderwerk. Uit de controle zijn geen gebreken geconstateerd.
- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is plaatselijk klein herstel aan de rietbedekking uitgevoerd.

13. Hilmahuister te Visvliet

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Cor Pettinga Glas- & Schilderwerken (Winsum) is het schilderwerk van de kozijnen, ramen, deuren en de wipstok bijgewerkt tezamen met klein houtrot herstel.
- Door Smederij-Atelier Ron Caspers (Warffum) zijn twee nieuwe hengen gemaakt conform het oorspronkelijke model.
- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is plaatselijk klein herstel aan de rietbedekking uitgevoerd.

Voor de Hilmahuistermolen is een restauratieplan in voorbereiding voor het gevlucht en de kapconstructie. De restauratiesubsidie zal aangevraagd worden in het kader van de GRRG (Groot onderhoud waaronder Restauratie Rijksmonumenten Groningen) bij de provincie Groningen.

14. De Jonge Held te Leegkerk

In het jaar 2023 zijn enkele reguliere keuringen uitgevoerd bij de molen. Bij de molen zijn voornamelijk werkzaamheden in het kader van de GRRG-restauratie uitgevoerd.

- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is plaatselijk klein herstel aan de rietbedekking uitgevoerd.
- Door Dijkstra Molenbouw & Restauratie (Sloten) zijn beide roeden afgehekt, gestreken en naar Sloten gebracht. Eén roede wordt vernieuwd en de andere wordt geheel geconserveerd.

15. Westerhorner te Grijpskerk

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Nieman Molenbouw (Adorp) zijn herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan de windluiken. De verbogen zwichtstang is uit de bovenas genomen en is hersteld. De ingesleten ophanging van de wipstok is hersteld en het gehele gaande werk is afgesteld.
- Door Cor Pettinga Glas- & Schilderwerken (Winsum) is het schilderwerk van de kruipalen en het achterkeuvelens bijgewerkt.
- Door Rietdekkersbedrijf Kleinjan (Den Ham) is plaatselijk riet bijgestopt.

16. Zuidwendinger te Vierverlaten

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

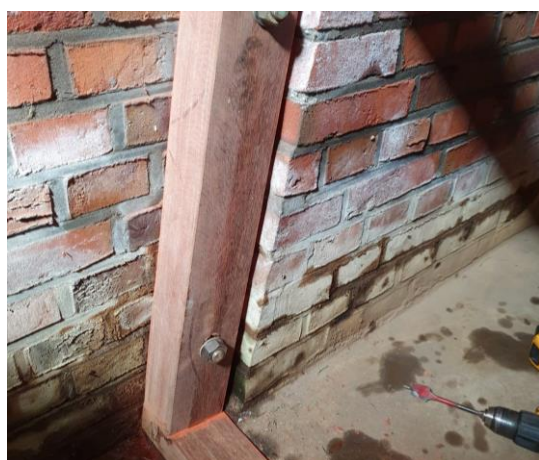
- Door Hoekstra bedrijfshygiëne (Tijnje) is een oppervlaktebehandeling tegen hout aantastende insecten uitgevoerd.
- Door Nieman Molenbouw (Adorp) zijn herstelwerkzaamheden uitgevoerd bij de voorzoom, is een bordveer en een kruller van de kap vervangen.
- Door Cor Pettinga Glas- & Schilderwerken (Winsum) is het schilderwerk van de voorkeuvelens, voorzoom, kluften en windborden schoongemaakt en bijgewerkt.

17. Zwakkenburger te Niezijl

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Nieman Molenbouw (Adorp) zijn de zeilen van de molen opnieuw voorgedragen en diverse zeilklampen zijn vervangen.
- Door Nieman Molenbouw (Adorp) is het kozijn van de wachtdeur vervangen en de wachtdeur deugdelijk teruggeplaatst.

18. Wilhelmina te Noorderhoogebrug

In het jaar 2023 is het volgende onderhoud aan de molen uitgevoerd:

- Door Hoekstra bedrijfshygiëne (Tijnje) is een oppervlaktebehandeling tegen hout aantastende insecten uitgevoerd in het bovenste gedeelte van de molen.
- Door Nieman Molenbouw (Adorp) is de maalstoel met spil gedemonteerd, maalsteen gelicht, gedraaid en teruggelegd.
- Door Nieman Molenbouw (Adorp) is de klos bovenop de pensteen verwijderd, de binnenzijde ontdaan van verhard vet, waarna de klos is teruggeplaatst. De zelfzwiching en bonkelaar zijn gecontroleerd.
- Door Nieman molenbouw (Adorp) zijn de treden van de trap op de steenzolder vernieuwd. De vier ramen op de steenzolder zijn behandeld en geverfd. Er is glasherstel bij ramen uitgevoerd en op de luizolder is een ram voorzien van nieuwe werveltjes.
- Door Coolman Elektro & Techniek (Bedum) is onderhoud uitgevoerd aan de technische installaties in de molen.

